

Revitalizace venkovských kin

Česká kina pod tlakem digitalizace: třetina zanikla, přibýlo nestálých

Česká republika se v minulých desetiletích honosila nejhustší sítí kin v rámci Evropy, mnohá „venkovská“ kina přežila i velký boom domácího sledování filmů. Situaci ale změnil přechod k digitalizaci, tedy nahrazení 35mm filmových projektorů digitální technologií.

Lucie Sýkorová

Od roku 2013 jsou v digitálním formátu distribuovány již všechny nové filmy. A česká kina prořídla. Zatímco ještě v roce 2010 fungovalo v režimu stálého provozu 435 zařízení, ke konci roku 2014 jich bylo už jen 289. V posledních pěti letech tedy ukončilo stálý provoz 33 procent českých kin, konkrétně 146.

„Uzavírání postihlo především stálý provoz, naopak narostla místa s nestálým či nepravidelným provozem,“ uvádí k tomu Marek Loskot ze Státního fondu kinematografie. „Kin s nestálým provozem (např. víceúčelové sály, kinokavárny apod.) bylo ke konci roku 2014 evidováno 184. Vedle toho se pak objevují kina letní, autokina nebo putovní maringotky – těch je celkem 156,“ upřesňuje. Jak vyplývá ze studie Ministerstva kultury, v roce 2009 bylo oproti tomu v České republice v provozu 95 letních kin, 42 kinokavárny, 49 putovních a 45 ostatních kin, celkem tedy 231 za-

řízení s nepravidelným provozem. Těch je tedy nyní naopak o 109 více.

Digitalizace klasických kin je v ČR již od roku 2009 podporována Státním fondem kinematografie (před rokem 2013 Státní fond ČR pro podporu a rozvoj české kinematografie). „Celkem za celé období investoval Fond do podpory digitalizace kin dosud částku 133,4 milionu korun, jednalo se o 190 kin,“ informuje Marek Loskot. Digitalizace kina vyjde zhruba na 1,5–2,5 milionu korun. Státním fondem kinematografie poskytuje provozovatelům zařízení vždy jen část. „Většinu zbylých nákladů pokryly jednotlivé obce jako majitelé většiny objektů. Některá kina využila také regionální programy, které však většinou směřovaly k opravě celého objektu a k tomu se přidala i změna technologie,“ dodává Loskot.

Digitalizace vrátila diváky i do menších kin

V letošním roce provedl digitalizaci kina například Hradec nad Moravicí.

Montáž nových technologií v tamním kině Orion, které má 88letou tradici, proběhla v letních měsících. Slavnostního znovuotevření 4. září se zúčastnil i oscarový režisér Jiří Menzel. „Celkové náklady činily téměř 1 500 000 Kč. Získaná podpora od Státního fondu kinematografie činila 579 500 Kč a zbývající částka byla vynaložena z rozpočtu města. Toto rozhodnutí bylo nutné z hlediska pestřejší dramaturgie i možnosti rychlého přístupu k filmovým novinkám, čímž by se předešlo nezájmu diváků o filmová představení,“ věří starosta zhruba pětitisícového města Josef Vícha. Kapacita hlediště kina Orion je 198 míst. „Po spuštění digitalizace se jednak zvýšil počet filmových projekcí a taktéž samozřejmě počet návštěvníků,“ pochvaluje si vedoucí kina Pavla Orlíková.

Od května provozuje digitalizované kino také Moravský Beroun. To zažilo dokonce dvě modernizace v průběhu pěti let. „V letech 2009–2010 proběhla rekonstrukce budovy výchovně vzdělávacího centra, jehož součástí je i ki-



nosál. Provoz kina byl obnoven v srpnu 2010. Kinosál byl v rámci rekonstrukce vybaven ozvučením Dolby Digital Surround EX 5.1., má akustické obložení, čalouněné sklápěcí sedačky a je klimatizován. Kapacita hlediště je 134 osob + 2 místa pro invalidní vozík. Přístup v celé budově je bezbariérový a vstup do kinosálu pro ZTP je zajištěn plošinou,“ popisuje modernizaci starostka Moravského Berouna Zdenka Szukalská. Promítací kabina kina byla tehdy osazena dvěma promítacími přístroji pro 35mm film a dataprojektorem pro projekci z přenosných datových nosičů.

„V září 2014 vypsal Ministerstvo kultury – Státní fond kinematografie dotační projekt pro oblast technického rozvoje a modernizace kinematografie. Po odsouhlasení radou města v srpnu 2014 byla zpracována žádost o podporu digitalizace kina. Naše kino bylo podpořeno částkou 650 000 korun. Následně Zastupitelstvo města Moravský Beroun v prosinci 2014 schválilo projekt digitalizace kina Moravský Beroun,“ uvádí Zdenka Szukalská. Celkové náklady na digitalizaci byly 1 548 800 korun, 898 800 dofinancovalo město. „V únoru 2015 proběhlo výběrové řízení na dodavatele technologie. Po zaučení obsluhy a testovacím provozu bylo 30. dubna 2015 celé dílo předáno do užívání,“ dodává starostka Moravského Berouna.

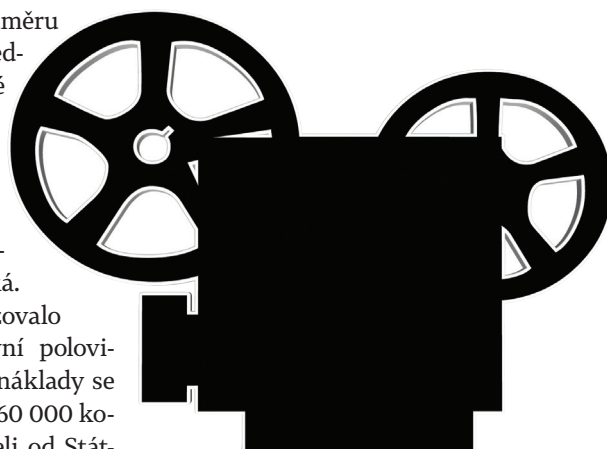
Promítáme i pro 30 osob, zavírat nechceme

S digitalizací kina zavedlo město také nové aktivity a zvýšil se počet projekcí z původních čtyř na osm za měsíc. „Jeden z nových projektů se nazývá Projekce Bio senior – jedná se o projekce pro všechny návštěvníky bez ohledu na rok narození. Diváci mohou zhlédnout nové zajímavé filmy v odpoledních hodinách. Pro tyto projekce platí zvýhodněné snížené vstupné 50 Kč. Pro děti se rozšiřuje projekce formou odpoledních nedělních pohádek,“ vyjmenovává Zdenka Szukalská. „Digitální technologie přináší divákům nový zážitek díky podstatně vyšší obrazové kvalitě. Nej důležitější je ovšem skutečnost, že premiérové tituly je možno promítat brzy po celostátní premiéře a také se značně rozšířila filmová nabídka,“ zdůrazňuje starostka. Návštěvnost kina v Morav-

ském Berouně je v průměru 30 diváků na jedno představení. „I přes značné náklady z rozpočtu města jsme o uzavření kina neuvažovali. Vnímáme to jako službu pro naše občany,“ konstatuje Zdenka Szukalská.

Město Polná realizovalo digitalizaci kina v první polovině roku 2015. „Celkové náklady se vyšplhaly na zhruba 2 660 000 korun, z toho jsme obdrželi od Státního fondu kinematografie částku 800 000 korun, od sponzorů částku 265 000 korun a zbývající částka cca 1,6 milionu korun byla z rozpočtu města,“ uvedl starosta Polné Jindřich Skočdopole. „Město k tomuto kroku přistoupilo hlavně z toho důvodu, že poslední měsíce se již nehrála žádná filmová představení a byla to jediná cesta, jak obnovit provoz kina,“ vysvětlil starosta. Po digitalizaci se rozhodlo Zastupitelstvo města Polná pro celkovou rekonstrukci sálu kina a jeho zázemí. „Za investici více než dva miliony korun byly pořízeny sedačky (nynější kapacita je 206 míst), nové osvětlení, zátěžový koberec v celých prostorách, vybavení foyer, občerstvení atd.,“ upřesnil Jindřich Skočdopole. Promítat se v zrekonstruovaném kině v Polné začalo v říjnu. „Tím, že je kino nové, je znát určitý „hlad“ návštěvníků, takže do dnešní doby navštívilo kino kolem 1 100 lidí. Takže i za takovou krátkou dobu se dá vyhodnotit, že to byla správná investice. Navíc sál neslouží jen pro promítání, ale i pro další menší společenské události. Samozřejmě bude problém, stejně jako v celé společnosti, udržet do budoucna návštěvnost, protože provozování kina bez příspěvku z rozpočtu města je zcela nereálné,“ konstatuje starosta.

Provoz digitalizovaných kin je nákladnější především kvůli péči o technologii. „Ta se musí pravidelně kontrolovat autorizovanými firmami, to dříve nebylo. Poplatky za filmy jsou nastaveny stejně, větší poplatky však vznikly u nového alternativního obsahu (přímé přenosy opery, divadla, sportovních přenosů), kde jsou náklady na realizaci vyšší, což ovlivňuje cenu vstupného. Vyšší ceny jsou však cenou za nový, zají-



mavý a divácky atraktivní obsah,“ vysvětluje Marek Loskot ze Státního fondu kinematografie.

Unikát ve Varnsdorfu

Již od roku 2010 se digitálně promítá v kině Panorama Centrum ve městě Varnsdorfu. Tamní kino postavené na počátku 70. let minulého století je určitou raritou. Má totiž panoramatické plátno, na které je možné promítat 70mm filmy. Podobných zařízení, která tento formát mohou promítat, je již jen několik v Evropě a varnsdorfské bývá označováno jako nejhezčí z nich. V Čechách je jediným 70mm kinem se zakřiveným plátnem. Při jeho výstavbě byla použita originální metoda závěsné střechy na ocelových lanech, která byla před tím použita pouze u jediné stavby na světě, a to na olympijském stadionu v Mnichově.

Unikátní je ale i novější historie tohoto kina. Po revoluci bylo uzavřeno kvůli nepovedené privatizaci, až ho v roce 2001 za korunu koupil nadšenec, sběratel, promítač a rodák z Rumburku Pavel Nejtek. Po více než čtyřleté rekonstrukci bylo kino 5. února 2005 slavnostně znovuotevřeno. Rekonstrukce byla financovaná pouze ze soukromých zdrojů a byla provedena s cílem zachovat původní projekční techniku na promítání 70mm filmů. Díky tomu může dnes kino hostit i tak významné akce jako například Nisa Film Festival. Digitalizace kina za tři miliony korun proběhla v roce 2010. Majitel kina získal dotaci ve výši milion a čtvrt a ze svých zdrojů zaplatil stavební úpravy, jež s modernizací souvisely. Částkou 1,6 milionu korun přispělo město Varnsdorf. ■